

NOTA

---

van:	het secretariaat
aan:	de Conventie
Betreft:	De rol van de nationale parlementen in de ontwerp-Grondwet

---

Het secretariaat is van mening dat het voor de leden van de Conventie zinvol zou kunnen zijn nota te nemen van de antwoorden die de Conventie nu waarschijnlijk zal geven, ten aanzien van de nationale parlementen, op de vragen in het mandaat van Laken.

In de verklaring van Laken over de toekomst van de Unie werd in het hoofdstuk over democratie, transparantie en efficiëntie een aantal vragen gesteld over de rol van de nationale parlementen. Dit waren de vragen:

- Moeten de nationale parlementen vertegenwoordigd zijn in een nieuwe instelling, naast de Raad en het Europees Parlement?
- Moeten zij een rol spelen op die gebieden van het Europese optreden waar het Europees Parlement niet bevoegd is?
- Moeten zij zich concentreren op de bevoegdheidsverdeling tussen Unie en lidstaten, bijvoorbeeld door een voorafgaande controle op de naleving van het beginsel van de subsidiariteit?

De Conventie heeft duidelijk te kennen gegeven dat een dergelijke extra instelling er niet moet komen. Er wordt echter wel algemeen erkend dat de nationale parlementen een specifieke rol hebben wat betreft de democratische legitimiteit van de Unie en de noodzaak om te waarborgen dat zij nauw worden betrokken bij Unie-zaken en om een basis te bieden voor een efficiënte samenwerking tussen de parlementen, die ook inhoudt dat er een goed werkende interactie is met het Europees Parlement.

Er bestaat een sterke steun voor maatregelen die ervoor zorgen dat de nationale parlementen hun primaire taak, namelijk het controleren van het handelen van de regeringen in Europese zaken en

het rekenschap vragen aan de regeringen, op doeltreffende wijze kunnen uitvoeren, zonder dat deze maatregelen raken aan de wijze waarop deze parlementaire controle in de lidstaten is georganiseerd. De door de Conventie aanbevolen maatregelen (gebaseerd op de aanbevelingen van de werkgroep nationale parlementen) beogen een snelle en rechtstreekse toezending van zowel wetgevingsvoorstellen als discussiedocumenten aan de nationale parlementen te waarborgen en dit niet over te laten aan het oordeel van de nationale regeringen. Deze veranderingen zijn van groot belang omdat zij zullen waarborgen dat ieder nationaal parlement, en in het geval van tweekamerstelsels, iedere kamer, op hetzelfde tijdstip als de regering toegang heeft tot belangrijke teksten en dat zij allemaal evenveel gelegenheid hebben om zo vroeg mogelijk in het proces te interveniëren.

Over de vraag in de verklaring van Laken over de rol van de nationale parlementen buiten de gebieden waar het Europees Parlement bevoegd is, overheerste in de Conventie van meet af aan de mening dat de rollen niet moeten worden gezien als alternatief, maar veeleer als aanvullend. Opgemerkt dient te worden dat in de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid het belang van de rol van de nationale parlementen is benadrukt en is verwerkt in de formulering van de nieuwe artikelen.

De Conventie heeft anderzijds een zeer duidelijk bevestigend antwoord gegeven op de derde vraag en iedereen is het erover eens dat de nationale parlementen een rechtstreekse rol moeten krijgen in de controle op de naleving van het beginsel van de subsidiariteit, en wel via een mechanisme van vroegtijdige waarschuwing, een belangrijke vernieuwing, die de rechtstreekse betrokkenheid van de nationale parlementen vergroot.

In de bijlage staat een overzicht van de maatregelen, voorgesteld in de ontwerp-Grondwet.¹

---

¹ In deze nota wordt het extern optreden niet behandeld, aangezien de Conventie nog moet debatteren over de ontwerpteksten van het Praesidium. Voorts zullen wellicht aanpassingen aan het overzicht nodig zijn, afhankelijk van het resultaat van het institutioneel debat.

Overzicht van de rol van de nationale parlementen in de ontwerp-Grondwet, volgens de huidige stand van de besprekingen

	Voorgestelde maatregelen	Wijzigingen ten opzichte van de huidige situatie
Rol in het wetgevingsproces	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Nieuw protocol over de rol van de nationale parlementen</u>: rechtstreekse toezending van alle wetgevingsvoorstellen door de Commissie aan de nationale parlementen, gelijktijdig met toezending aan het Europees Parlement en de Raad. Rechtstreekse toezending van wetgevingsinitiatieven zoals bedoeld in artikel 8, deel II, in de titel over de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid, aan de nationale parlementen door de Raad. 2. <u>Nieuw Protocol over de rol van nationale parlementen</u>: De termijn van zes weken tussen het beschikbaar stellen van een tekst aan het Europees Parlement en de Raad en het moment dat de tekst voor aanneming (of aanneming van een standpunt) op de agenda wordt gezet, geldt voor alle wetgevingsvoorstellen. 3. <u>Nieuw protocol betreffende de toepassing van het subsidiariteits- en evenredigheidsbeginsel</u>: Mechanisme voor vroegtijdige waarschuwing waarmee de nationale parlementen binnen zes weken na de toezending rechtstreeks aan de voorzitters van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie een gemotiveerd advies kunnen voorleggen indien zij het voorstel niet in overeenstemming vinden met het subsidiariteitsbeginsel. Indien een derde van de nationale parlementen bezwaar aantekent, moet de Commissie haar voorstel 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nieuwe rechtstreekse toezending van <u>alle</u> wetgevingsvoorstellen, <u>tegelijk met toezending</u> aan het EP en de Raad, in tegenstelling tot de tekst van <u>het Protocol van Amsterdam over de nationale parlementen</u>: Voorstellen van de Commissie voor wetgeving <i>als omschreven in artikel 207, lid 3, VEG</i>, worden <i>tijdig beschikbaar gesteld, zodat de regering van elke lidstaat ervoor kan zorgen dat het nationale parlement ze voorzover dienstig ontvangt</i>. De rechtstreekse toezending van wetgevingsinitiatieven, ook op JBZ-gebied, zoals bedoeld in artikel 8 van JBZ in deel II, is ook nieuw. 2. Wijziging ten opzichte van het <u>protocol van Amsterdam</u> strookt met het besluit tot afschaffing van de pijlers (geen specifieke verwijzing meer naar maatregelen onder Titel VI van het VEU). 3. Het subsidiariteitsmechanisme is <u>een vernieuwing</u>, dat leidt tot een nauwere betrokkenheid van de nationale parlementen door middel van de nieuwe mogelijkheden die het biedt voor rechtstreekse inbreng in het wetgevingsproces. 4. Deze <u>nieuwe rechtstreekse toegang tot programmeringsinstrumenten</u> moet de nationale

	<p>heroverwegen. Op het gebied van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid is de drempel lager (25%). De lidstaten kunnen een vordering instellen bij het Hof van Justitie om redenen van schending, eventueel op verzoek van de nationale parlementen.</p> <p>4. <u>Nieuw Protocol over de rol van de nationale parlementen</u>: Rechtstreekse toezending van jaarlijks wetgevingsprogramma en andere instrumenten van wetgevende of strategische programmering.</p> <p>5. <u>Artikelen 25 van deel I, 36 van deel I en 43 van de institutionele bepalingen in deel II (III)</u>: Openbare zittingen van het Europees Parlement en de Raad wanneer zij beraadslagen over wetgevingsvoorstellen, en bekendmaking van daarmee samenhangende documenten (resultaten, notulen enz.).</p> <p>6. <u>Nieuw protocol betreffende de toepassing van het subsidiariteits- en evenredigheidsbeginsel</u>: De Commissie dient ieder jaar bij de Europese Raad, het Europees Parlement, de Raad en <u>de nationale parlementen</u> een verslag in over de toepassing van subsidiariteitsbeginsel.</p>	<p>parlementen in staat stellen vroegtijdig te beschikken over informatie over beoogde wetgevingsvoorstellen en de algemene strategische planning, waardoor zij hun werk en interventies daarop kunnen afstemmen (en mogelijk ook hun uitwisseling met andere nationale parlementen en het EP over de zaak in kwestie).</p> <p>5. Terwijl de bepalingen over openbare zittingen van de Raad van algemene aard zijn en niet als zodanig gericht zijn op de nationale parlementen, moet deze verandering er ook toe bijdragen dat de nationale parlementen sneller en rechtstreeks worden geïnformeerd over het werk van de Unie en dus de activiteiten van hun regering in de Raad beter kunnen volgen.</p> <p>6. De toevoeging van de nationale parlementen in deze bepaling van het protocol is nieuw.</p>
Toegang tot informatie (andere dan wetgevingsvoorstellen en daarmee verband houdende documenten)	<p>1. <u>Nieuw protocol over de rol van de nationale parlementen</u>: Rechtstreekse toezending door de Commissie van al haar discussiedocumenten (en van het jaarlijkse wetgevingsprogramma en andere instrumenten van wetgevende of strategische programmering) aan de nationale parlementen.</p> <p>2. <u>Nieuw protocol over de rol van de nationale parlementen</u>: Rechtstreekse toezending van agenda's en resultaten van de vergadering van de Raad, evenals van</p>	<p>1. De rechtstreekse toezending door de Commissie van discussiedocumenten is een verduidelijking ten opzichte van het protocol van Amsterdam, waarin staat dat dergelijke documenten <i>met spoed worden toegezonden</i>. Het jaarlijkse wetgevingsprogramma en andere programmeringsinstrumenten zijn een nieuwe toevoeging.</p> <p>2. De vermelding van deze documenten en de rechtstreekse toezending ervan aan de nationale</p>

	<p>de notulen van zijn openbare zittingen, aan de nationale parlementen.</p> <p>3. <u>Nieuw protocol over de rol van de nationale parlementen</u>: Rechtstreekse toezending van het jaarverslag van de Rekenkamer aan de nationale parlementen.</p>	<p>parlementen zijn nieuwe elementen van het protocol.</p> <p>3. De vermelding van dit verslag en de rechtstreekse toezending ervan aan de nationale parlementen zijn nieuwe elementen van het protocol.</p>
De ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid	<p>De artikelen in de ruimte van <u>vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid</u> voorzien in een rol voor de nationale parlementen op verscheidene terreinen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Artikel 31 van deel I</u>: hierin staat dat de nationale parlementen kunnen deelnemen aan de bij artikel 4 van de JBZ-artikelen in deel II ingestelde evaluatiemechanismen. 2. <u>Artikel 3 van JBZ in deel II</u>, rol van de nationale parlementen: hierin staat dat de nationale parlementen kunnen deelnemen aan de evaluatiemechanismen van artikel 4 van de Grondwet en betrokken worden bij de politieke controle op de activiteiten van Europol, overeenkomstig artikel 22 van de Grondwet. 3. <u>Artikel 4 van JBZ in deel II</u>: hierin wordt verwezen naar evaluatiemechanismen en wordt gesteld dat de nationale parlementen (en het EP) op de hoogte worden gebracht van de evaluatie en de resultaten ervan. 4. <u>Artikelen 16 en 17 van JBZ in deel II</u>: voorzien in de aanneming van alleen kaderwetten, en niet van wetten, op het gebied van strafvordering en materieel strafrecht, hetgeen inhoudt dat de nationale parlementen greep blijven houden op de omzetting 	<p>De bepalingen over de rol van de nationale parlementen zijn een erkenning van de specifieke rol die zij spelen op het gebied van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid, aangezien het hier fundamentele vrijheden betreft die tot de kern van het subsidiariteitsbeginsel behoren.</p> <p>Krachtens het huidige systeem nemen de nationale parlementen deel aan de aanneming van toepasselijke regels, met name door de nationale ratificatie van verdragen. Aangezien dit rechtsinstrument niet terugkeert in de Grondwet, vond de werkgroep die dit punt behandelde dat de nationale parlementen een belangrijke rol moeten blijven spelen. De verschillende voorgestelde maatregelen maken het mogelijk rekening te houden met dit specifieke aspect van de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid.</p> <p>De deelname van de nationale parlementen aan de evaluatiemechanismen en de nieuwe vorm van betrokkenheid, samen met het Europees Parlement, bij de controle op de activiteiten van Europol, zijn vernieuwingen.</p>

	<p>ervan.</p> <p>5. <u>Artikel 19 van JBZ in deel II</u>, Eurojust: De wet in kwestie bepaalt tevens de wijze waarop de nationale parlementen worden betrokken bij de evaluatie van de activiteiten van Eurojust.</p> <p>6. <u>Artikel 22 van JBZ in deel II</u>, Europol: De wet in kwestie bepaalt tevens de wijze waarop de nationale parlementen worden betrokken bij de controle op de activiteiten van Europol.</p>	Voorts dient erop te worden gewezen dat er binnen het systeem voor vroegtijdige waarschuwing inzake subsidiariteit een lagere drempel is (25%) voor voorstellen over de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid.
Uitbreiding van de Unie	<u>Artikel 44 in deel I</u> , procedure voor toetreding tot de Unie: De nationale parlementen worden direct in kennis gesteld van een aanvraag om lidmaatschap	Dit is nieuw.
Samenwerking tussen parlementen	<p>1. <u>Nieuw protocol over de rol van de nationale parlementen</u>: er is een lid toegevoegd waarin staat dat het Europees Parlement samen met de nationale parlementen bepaalt hoe een efficiënte en geregelde samenwerking tussen de parlementen wordt georganiseerd en bevorderd.</p> <p>2. <u>Nieuw protocol over de rol van de nationale parlementen</u>: bepalingen over de rol van de COSAC.</p>	<p>1. Dit nieuwe lid weerspiegelt de mening van de werkgroep nationale parlementen over het belang van goed werkende en geregelde contacten en uitwisseling tussen parlementen.</p> <p>2. De bepalingen over de rol van COSAC zijn geactualiseerd in vergelijking met het protocol van Amsterdam. Er worden nu andere belangrijke taken voor COSAC genoemd, zoals het bevorderen van de uitwisseling van informatie en beste praktijken (door de werkgroep benadrukt als zijnde belangrijk) en de mogelijkheid om interparlementaire conferenties te beleggen over specifieke zaken (onder meer GBVB- en EVDB-aangelegenheden).</p>